Social Security

Ձեր Սոցիալական Ապահովության Համարն Ու Քարտը

www.socialsecurity.gov

Ձեր Սոցիալական Ապահովության Համարն Ու Քարտը

Սոցիալական Ապահովության համարը կարեւոր է, որովհետեւ առանց դրա դուք չեք կարող աշխատիլ եւ Սոցիալական Ապահովության կամ այլ պետական նպաստներ ստանալ: Շատ ուրիշ հաստատություններ, օրինակ՝ դրամատուններ եւ վարկային ընկերություններ, նույնպես պահանջում են ձեր Սոցիալական Ապահովության համարը:

Եթէ դուք Միացյալ Նահանգների քաղաքացի չեք բայց բնակում եք այստեղ, ձեզ նույնպես կարող է անհրաժեշտ լինի Սոցիալական Ապահովության համար ունենալը: Կարդացեք *Սոցիալական Ապահովության Համարներ Ոչ Քաղաքացիների Համար* հրատարակությունը, (Հրատարակության համար 05-10096-AM): Եթէ դուք ժամանակավորապես գտնվում եք Միացյալ Նահանգներում աշխատելու նպատակով, կարդացեք *Օտարերկրյա Աշխատողներ եւ Սոցիալական Ապահովության Համարներ* հրատարակությունը (Հրատարակության համար 05-10107-AM):

Ինչպե՞ս կարող եմ համար եւ քարտ ստանալ

Սոցիալական Ապահովության քարտ ստանալու համար դուք պետք է՝

- Լրացնեք *Սոցիալական Ապահովության քարտ ստանալու դիմումնագիրը* (SS-5-AM ձեւաթուղթ) եւ
- Ներկայացնեք բնագիր փաստաթղթեր, որոնք հաստատում են ձեր
  - — Քաղաքացիությունը կամ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներու մէջ օրինավոր ապրելու կարգավիճակը (ներառյալ Հայրենիքի Ապահովության Գրասենյակի (Department of Homeland Security/DHS) կողմից Միացյալ Նահանգներում աշխատելու իրավունքի թույլտվությունը).
  - — Տարիքը եւ

— Ինքնությունը:

Այնուհետեւ, ներկայացրեք կամ փոստով ուղարկեք ձեր լրացված դիմումն ու փաստաթղթերը ձեր տեղական Սոցիալական Ապահովության գրասենյակին:

Քաղաքացիության կամ ներգաղթի կարգավիճակ. Որպես ԱՄՆ քաղաքացիության վկայություն մենք կարող ենք ընդունել միայն որոշակի փաստաթղթեր: Դրանց շարքում են ԱՄՆ ծննդյան վկայականը, ԱՄՆ հյուսպատոսարանի կողմից ծնունդի գրանցումը, ԱՄՆ անցագիրը, Հպատակագրման վկայականը կամ Քաղաքացիության վկայականը: Եթէ ԱՄՆի հպատակ չեք, Սոցիալական Ապահովությունը պահանջում է ԱՄՆ ներգաղթի ձեր վավերական փաստաթղթերը: Ընդունելի փաստաթղթերն են.

- Ձեւաթուղթ I-551-ը (ներառում է մեքենայով կարդացվող ներգաղթի վիզան որ գտնվում է ձեր օտարերկրյա ոչ ժամկետանց անցագրի մէջ).
- I-94-ը ձեր օտարերկրյա ոչ ժամկետանց անցագրի հետ կամ
- Հայրենիքի Ապահովության Գրասենյակի կողմից ստացված Աշխատանքի թույլտվության քարտը (I-766 կամ I-688B):

Միջազգային ուսանողները պետք է ներկայացնեն յաւելյալ փաստաթղթեր: Յաւելյալ տեղեկության համար կարդացեք *Միջազգային Ուսանողներ եւ Սոցիալական Ապահովության Համարներ* հրատարակությունը (Հրատարակության համար 05-10181-AM):

Տարիք. Դուք պետք է ներկայացնեք ձեր ծննդյան վկայականը՝ եթե դուք ունեք կամ կարող եք հեշտությամբ ստանալ զայն: Եթէ ոչ, ձեր տարիքը հաստատելու համար մենք կարող ենք օգտագործել այլ փաստաթղթեր, օրինակ ձեր անցագիրը:

Ինքնության հաստատում. Ձեր ինքնությունը հաստատելու համար մենք կարող ենք ընդունել

միայն որոշակի փաստաթղթեր: Ընդունելի փաստաթուղթը պետք է լինի վավերական (ոչ ժամկետանց), ցույց տալով ձեր անունը, ազգանունը եւ ինքնությունը հաստատող տեղեկություն: Ցանկալի է որ այն ունենա վերջերս հանված լուսանկար մը: Որպես ինքնության հաստատում՝ Սոցիալական Ապահովությունը ձեզնից պահանջում է ձեր ԱՄՆ վարորդական իրավունքը, նահանգի կողմից տրված ինքնությունը հաստատող ոչ վարորդական քարտը կամ ԱՄՆ անցագիրը: Եթէ դուք չունեք մեր պահանջած փաստաթղթերը, մենք ընդունում ենք այլ փաստաթղթեր, ներառյալ.

- Գործատիրոջ կողմից տրված աշխատանքային քարտ.
- Դպրոցի կողմից տրված ինքնությունը հաստատող ուսանողական քարտ.
- Ամուսնության փաստաթուղթ.
- Առողջության ապահովագրության քարտ (ոչ Մէտիքէրի քարտը).
- ԱՄՆ զինվորական ինքնության քարտ.
- Որդեգրման հրամանագիր կամ
- Կյանքի ապահովագրության պայմանագրություն:

Բոլոր փաստաթղթերը պետք է լինեն բնագիր կամ վավերացված այն կազմակերպության կողմից որ զանոնք պարենաւորած է: Մենք չենք կարող ընդունել կրկնօրինակներ կամ նոտարի կողմից հաստատված փաստաթղթեր: Մէկ փաստաթուղթը մենք կարող ենք օգտագործել երկու նպատակով: Օրինակ, մենք կարող ենք Հայրենիքի Ապահովության Գրասենյակի կողմից ձեզ տրված աշխատանքի թույլտվությունը օգտագործել որպես աշխատելու իրավունք եւ ինքնությունը հաստատող վկայություն: **Այնուամենայնիվ, դուք պետք է ներկայացնեք երկու տարբեր փաստաթղթեր:**

Մենք կուղարկենք ձեր Սոցիալական Ապահովության համարն ու քարտը անհրաժեշտ

տեղեկությունները ստանալուց եւ փաստաթղթերը ստուգելուց ետք:

Որքա՞ն է ծախսը

Սոցիալական Ապահովության համար ու քարտ ստանալը անվճար է: Մերժեցեք օգնություն ստանալ որեւէ մի անհատից որ ձեզնից փող է ուզում գանձել Սոցիալական Ապահովության համարի կամ Սոցիալական Ապահովության որեւէ ուրիշ ծառայությունների համար: Հիշեցեք որ Սոցիալական Ապահովության ծառայությունները անվճար են: Դուք կարող եք զանգահարել Ընդհանուր Քննիչի Գրասենյակը (Office of the Inspector General) հետեւյալ անվճար համարով **1-800-269-0271** եւ տեղյակ պահել մեզ այդ անհատների մասին:

Արդյո՞ք գոյություն ունեն տարբեր տեսակի քարտեր

Մենք տրամադրում ենք երեք տեսակի Սոցիալական Ապահովության քարտեր: Բոլոր քարտերի վրա նշվում է ձեր անունը, ազգանունը եւ Սոցիալական Ապահովության համարը:

- Առաջին տեսակի քարտի վրա նշվում է ձեր անունը, ազգանունը եւ Սոցիալական Ապահովության համարը եւ ձեզ թույլ է տալիս աշխատելու առանց սահմանափակումների: Մենք դրանք տալիս ենք.
  — ԱՄՆ քաղաքացիներին եւ
  — Մշտական հիմունքներով Միացյալ Նահանգներում օրինական կարգով ընդունված մարդկանց:
- Երկրորդ տեսակի քարտի վրա նշվում է ձեր անունը, ազգանունը եւ համարը, ինչպես նաեւ "VALID FOR WORK ONLY WITH DHS AUTHORIZATION"—«ԱՇԽԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՎԱՎԵՐԱԿԱՆ Է ՄԻԱՅՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅԱՄԲ» ծանուցումը: Նման տեսակի քարտ մենք տալիս ենք Միացյալ Նահանգներում օրինական կարգով ժամանակավորապես ընդունված մարդկանց, որոնք Հայրենիքի Ավահովության Գրասենյակից ունեն աշխատելու թույլտվություն:

- Երրորդ տեսակի քարտի վրա նշվում է ձեր անունը, ազգանունը եւ համարը, ինչպես նաեւ “NOT VALID FOR EMPLOYMENT”— «ՎԱՎԵՐԱԿԱՆ ՉԷ ԱՇԽԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ» ծանուցումը: Մենք տալիս ենք այս օտարերկրյա մարդկանց.
  - Որոնք օրինական կարգով ընդունված են Միացյալ Նահանգներում՝ առանց աշխատանքի թույլտվության Հայրենիքի Ավահովության Գրասենյակի կողմից, սակայն կարիք ունեն Սոցիալական Ապահովության համարի աշխատանքի հետ կապ չունեցող պատճառով, կամ
  - Որոնք համարի կարիք ունեն պետական օրենքի համեմատ նպաստ կամ ծառայություն ստանալու համար:

Ես ինչպե՞ս կարող եմ երեխայիս համար Սոցիալական Ապահովության համար ստանալ

Լավագույն ձեւն է Սոցիալական Ապահովության համարը ստանալ երեխայի ծննդյան ժամանակ: Դուք կարող եք քարտի դիմումը ներկայացնել նույն ժամանակ երբ երեխայի ծննդյան վկայականը ստանալու պահանջը ներկայացնեք: Ծննդյան վկայականը տվող պետական գործակալությունը ձեր երեխայի տեղեկությունը կը տրամադրի մեզ եւ մենք ձեզ կուղարկենք Սոցիալական Ապահովության քարտը:

Կարող եք նաեւ սպասել եւ հետո դիմել Սոցիալական Ապահովության քարտի, սակայն այդ ժամանակ ձեզ անհրաժեշտ կլինի ներկայացնել ձեր երեխայի տարիքը, ինքնությունը եւ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներու քաղաքացիությունը հաստատող փաստաթղթեր, ինչպէս նաեւ ձեր անձնական ինքնությունը հաստատող փաստաթղթեր: Մենք պետք է ստուգենք ձեր երեխայի ծննդյան վկայագրի տեղեկությունը: Այս կարող է ուշացնել քարտի ուղարկումը 12 շաբաթով: Ծննդյան վկայականը ստուգելու նպատակով Սոցիալական Ապահովությունը կապվելու է այդ վկայականը պարենաւորած կազմակերպության հետ:

Եթէ երեխան 12 տարեկան կամ աւելի է, եւ առաջին անգամ ըլլալով դիմում է քարտի, նա պետք է անձամբ ներկայանա հարցազրույցի, նոյնիսկ եթէ դիմումը ստորագրվելու է ծնողի կամ խնամակալի կողմից:

Որդեգրում. Մենք կարող ենք Սոցիալական Ապահովության քարտ ուղարկել ձեր որդեգրած երեխայի համար, սակայն նախընտրելի է որ սպասեք մինչեւ որդեգրումի ավարտումը: Եթէ որդեգրության ընթացքում դուք ցանկանում եք ձեր երեխան ընդգրկել ձեր հարկային հայտարարագրման մեջ, դուք պետք է Հարկային Վարչությունից (Internal Revenue Service—IRS) պահանջեք Թուղթ W-7A, *Application for Taxpayer Identification Number for Pending US Adoptions—Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Որդեգրության Ընթացքում Հարկ Վճարողի Ինքնության Համար Սպասարկու Դիմումնագիր*. Յաւելեալ տեղեկությունների համար կարդացեք *Սոցիալական Ապահովության Համարներ Երեխաների Համար* հրատարակությունը (Հրատարակության համար 05-10023-AM):

Ի՞նչ պետք է անեմ եթէ իմ անունը փոխվել է

Եթէ դուք օրինական ձեւով փոխում եք ձեր անունը՝ ամուսնության, ամուսնալուծության, դատարանի որոշման կամ որեւէ այլ պատճառով, դուք պետք է տեղյակ պահեք Սոցիալական Ապահովության Գրասենյակը որպեսզի կարողանաք ստանալ փոխարինող քարտ: Եթէ դուք աշխատում եք, պետք է նաեւ տեղյակ պահեք ձեր գործատէրը: Եթէ ձեր անունը փոխելուց մեզ տեղյակ չպահեք, հետեւյալ բարդությունների առաջ կը գտնվեք՝.

- Ձեր վճարած հարկերի փոխհատուցումը կուշանա
- Ձեր աշխատավարձի հարկերը ճիշտ չեն փոխանցվի ձեր Սոցիալական Ապահովության գործի պատմության մէջ, որը կարող է նվազեցնել ձեր ապագայում ստանալիք Սոցիալական Ապահովության նպաստների գումարը:

Եթէ անհրաժեշտ է փոխել ձեր անունը ձեր Սոցիալական Ապահովության քարտում, մենք պահանջում ենք տեսնել վերջերս տրված փաստաթղթեր որպես օրինական փոփոխման վկայություն: Անունն փոխելու ընդունելի փաստաթղթերն են.

- Ամուսնության վկայական.
- Ամուսնալուծության որոշում, որտեղ հստակօրէն գրվում է որ դուք կարող եք փոխել ձեր անունը.
- Հպատակագրման վկայական, որտեղ ցույց է տրված ձեր նոր անունը կամ
- Դատարանի վճիռ անվան փոփոխման մասին:

Եթէ անվան փոփոխման մասին ձեր կողմից ներկայացված փաստաթղթերը չեն տալիս բավարար տեղեկություն ձեր ինքնությունը հաստատելու համար, ապա դուք պետք է ցույց տաք ինքնությունը հաստատող երկու փաստաթղթեր.

- Մէկ փաստաթուղթը ձեր հին անվամբ.
- Երկրորդ փաստաթուղթը ձեր նոր անվամբ:

Բացի ձեր անունից, այդ փաստաթղթերը պետք է պարունակեն ձեր ինքնությունը հաստատող տեղեկություն կամ վերջերս հանված լուսանկար:

Եթէ դուք Միացյալ Նահանգներից դուրս ծնյալ քաղաքացի եք, եւ մեր մօտ այս

տեղեկությունը չէ արձանագրված, ապա ձեզ անհրաժեշտ կլինի ձեր հպատակության փաստաթուղթը ներկայացնել: Եթէ դուք քաղաքացի չեք, ձեզնից պահանջվում է ձեր ներկա ներգաղթային կարգավիճակը հաստատող փաստաթուղթ:

Հին համարը կը պահեք, սակայն կը ստանաք նոր քարտ ձեր նոր անունով:

Ես ինչպե՞ս ստուգեմ իմ տվյալների ճշգրտությունը

Ձեր գործատէրը ամէն տարի Սոցիալական Ապահովության ուղարկում է ձեր W-2 թղթիկը (*Wage and Tax Statement—Աշխատավարձի եւ Հարկերի Հաշուեցոյց*): W-2-ի վրա նշված անունը եւ համարը մենք համեմատում ենք մեզ մօտ եղող ձեր տեղեկությունների հետ: W-2-ի վրա նշված եկամուտը մենք ավելացնում ենք ձեր Սոցիալական Ապահովության աշխատանքային պատմության վրա:

Կարեւոր է որ ձեր Սոցիալական Ապահովության քարտի վրա նշված անունն ու համարը համապատասխանեն ձեր գործատիրոջ աշխատավարձի ցուցակներին եւ W-2-ին: Այն ատեն մենք կարող ենք ձեր եկամուտը ավելացնել ձեր աշխատանքային պատմության վրա: Դուք ինքներդ պետք է ստուգեք որ ձեր Սոցիալական Ապահովության քարտի վրայի տվյալները համապատասխանեն ձեր գործատիրոջ տվյալների հետ: Եթէ ձեր Սոցիալական Ապահովության քարտի վրա սխալ կա, դիմեք որեւէ Սոցիալական Ապահովության գրասենյակ՝ որպեսզի ուղղեն սխալը: Ստուգեք W-2 թղթիկը վստահելու որ նրանում նշված տվյալները ճիշտ են: Եթէ սխալ կա, ձեր գործատիրոջ ճիշտ տեղեկությունը տվեք:

Եթէ դուք 25 տարեկան եւ աւելի բարձր տարիքի աշխատող եք եւ նպաստ չեք ստանում, ամէն տարի ստանում եք ձեր *Social Security Statement—Սոցիալական Ապահովության Հաշուեցոյցը*, որում նշվում է ձեր վաստակած գումարը: Ստուգեք այս *Հաշուեցոյցը*, պարզելու համար թէ ան ընդգրկում է ձեր լրիվ աշխատավարձը: Եթէ սխալ կա տեղյակ պահեք ձեր գործատիրոջ եւ/կամ Սոցիալական Ապահովության գրասենյակը:

Ի՞նչ անեմ եթէ փոխվել է իմ ներգաղթի կարգավիճակը կամ քաղաքացիությունը

Եթէ ձեր ներգաղթի կարգավիճակը փոխվել է կամ դուք Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներու քաղաքացի եք դարձել, հարկավոր է այդ մասին տեղյակ պահեց Սոցիալական Ապահովության Վարչությունը որպէսզի արձանագրվի այս փոփոխությունը ձեր պատմության մեջ: Այս փոփոխությունները կատարելու համար դուք պետք է ձեր նոր կարգավիճակը կամ քաղաքացիությունը հաստատող փաստաթուղթը ներկայացնեք: Որպես քաղաքացիության վկայություն, կարող ենք ընդունել միայն որոշակի փաստաթղթեր նոր եւ փոխարինող քարտերի համար: Դրանք ընդգրկում են ԱՄՆ անցագիրը, Հպատակագրման վկայականը կամ Քաղաքացիության վկայականը: Եթե դուք ԱՄՆ քաղաքացի չեք, պետք է ներկայացնեք ձեր ներգաղթի ընթացիկ փաստաթղթերը:

Ի՞նչ անել քարտը կորցրելու կամ գողացվելու դեպքում

Դուք կարող եք անվճար փոխարինել ձերն ու ձեր երախայի քարտը, եթէ այն կորցրել եք կամ գողացել են: Սակայն, մէկ տարվա ընթացքում երեք անգամից աւել չեք կարող փոխարինել, իսկ ձեր կյանքի ընթացքում 10 քարտից աւել չեք կարող ստանալ: Անունի օրինական փոփոխություններն ու այլ բացառություններ հաշվի չեն առնվում: Օրինակ, ոչ քաղաքացու կարգավիճակի փոփոխությունները, որոնք պահանջում են քարտի նորոգումը, հաշվի չեն առնվում: Նաեւ եթէ ապացուցեք որ քարտը ձեզ անհրաժեշտ է լուրջ դժվարություն կանխելու համար, դարձեալ կարող եք սահմանափակ քարտերից աւել ստանալ:

Փոխարինող քարտ ստանալու համար ձեզ անհրաժեշտ է.

- Լրացնել *Սոցիալական Ապահովության քարտ պրանալու դիմումնագիր* (SS-5-AM ձեւաթուղթ)
- Ներկայացնել ձեր ինքնությունը հաստատող ընթացիկ փաստաթուղթ.

- Ցույց տալ ձեր ԱՄՆ քաղաքացիության փաստաթուղթը, եթե դուք ծնվել եք Միացյալ Նահանգներից դուրս եւ ձեր քարտը ստանալու ատեն ցույց չեք տվել քաղաքացիության ապացույց եւ
- Ցույց տալ ձեր ընթացիկ ոչ քաղաքացու օրինական կարգավիճակի փաստաթուղթը, եթե դուք ԱՄՆ քաղաքացի չեք:

Ձեր փոխարինման քարտը կպարունակի նույն անունը, ազգանունը եւ համարը, ինչպէս նախորդ քարտը:

Ինչպե՞ս պաշտպանեմ իմ Սոցիալական Ապահովության համարը

Ձեր Սոցիալական Ապահովության համարը գաղտնի պետք է պահեք եւ զգուշ լինեք թէ որոնց ցոյց եք տալիս այն (նույնիսկ եթէ այն գործածում եք նպաստի կամ ծառայության համար): Դուք պետք է ապահով տեղում պահեք ձեր Սոցիալական Ապահովության քարտը այլ կարեւոր փաստաթղթերի հետ: Քարտը ձեզ հետ վերցրեք միայն այն դեպքում, երբ հարկավոր է զայն ցոյց տալ գործատիրոջ կամ ծառայություններ տրամադրողին:

Մենք ալ պաշտպանում ենք ձեր համարը որպէսզի օտարներ չօգտագործեն զայն: Օրինակ՝ մենք պահանջում եւ ուշադիր գննում ենք ինքնության փաստաթղթերը այն անձերից, որոնք դիմում են կորսված կամ գողցված քարտը փոխարինելու կամ քարտում փոփոխություն կատարելու: Այդ ընելու պատճառներից մէկը այն է, որ թույլ չտանք որեւէ մէկին խարդախ ճանապարհով Սոցիալական Ապահովության համար ստանալը եւ կեղծ ինքնություն հաստատելը: Ձեր Սոցիալական Ապահովության տվյալները մենք գաղտնի պահում ենք, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ՝

- Օրէնքը պահանջում է որ տրամադրենք այդ տեղեկությունը մէկ այլ պետական հիմնարկի կամ
- Այդ տեղեկությունը անհրաժեշտ է Սոցիալական Ապահովության կամ այլ պետական առողջապահական ու նպաստների ծրագրի գործունէության համար:

Ձեր քարտը չտաք ուրիշների եւ չհայտնեք համարը օտարների, որպեսզի անոնք չօգտագործեն ձեր համարը խարդախ նպատակներով: Սոցիալական Ապահովության համարը այլ անհատներու հայտնելը կամավոր է, նոյնիսկ եթէ ձեզանից ուղղակիօրէն պահանջում են զայն: Եթէ ձեզանից պահանջում են ձեր Սոցիալական Ապահովության համարը, հարցրեք թէ՝

- ինչի՞ համար է այն հարկավոր.
- ի՞նչ կերպով պիտի օգտագործվի ձեր համարը.
- ի՞նչ կպատահի, եթէ դուք չհայտնեք ձեր համարը.
- ի՞նչ օրենքով պահանջվում է ձեր համարը:

Այս հարցումների պատասխանները կօգնեն ձեզ որոշել եթէ հարկավոր է հայտնել ձեր Սոցիալական Ապահովության համարը: Որոշումը ձերն է:

Սոցիալական Ապահովության հետ կապ հաստատելը

Հավելյալ տեղեկության համար, այցելեցեք մեր կայքէջը, ***www.socialsecurity.gov*** ուր նաեւ կարող եք գտնել մեր վերջին հրատարակությունները: Կարող եք նաեւ զանգահարել հետեւյալ անվճար թվին **1-800-772-1213** (խուլերը եւ դժուար լսողները թող զանգահարեն հետեւյալ հատուկ TTY թվին **1-800-325-0778**): Մենք բոլոր խօսակցությունները գաղտնի պահում ենք: Մենք կարող ենք պատասխանել ձեր մասնայատուկ հարցումները առաւօտյան ժամը 7-ից մինչեւ երեկոյան ժամը 7, Երկուշաբթի օրից մինչեւ Ուրբաթ: Մենք կարող ենք ապահովել թարգմանչի անվճար ծառայություններ՝ հեռախոսով կամ ձեր տեղական գրասենյակում: Ինքնաշխատ հեռաձայնային ծառայությամբ մենք որոշ հարցերի կարող ենք պատասխանել եւ տեղեկություններ հայթայթել օրը 24 ժամ:

Ուզում ենք նաեւ վստահ լինել թէ դուք ստանում եք ճշգրիտ տեղեկություն ու քաղաքավար ծառայություն: Այս պատճառով, Սոցիալական Ապահովության երկրորդ ներկայացուցիչ մը հսկում է որոշ խօսակցությունները:

Social Security Administration
SSA Publication No. 05-10002-AM
Your Social Security Number And Card (Armenian)
April 2008